

Ольга В. Іванюк*

РОЛЬ ДАНИХ У ТРАНСФОРМАЦІЇ ЕКОНОМІКИ ТА СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ

У статті досліджено роль даних у трансформації економіки в умовах розвитку цифрових технологій. Обґрунтовано, що стрімке зростання обсягів даних та розвиток інформаційно-комунікаційних технологій формують передумови переходу до економіки, керованої даними, у межах якої дані стають стратегічним ресурсом економічного розвитку, джерелом інновацій та основою прийняття управлінських рішень. Визначено, що використання даних сприяє зниженню транзакційних витрат, розвитку цифрових ринків, підвищенню продуктивності економічних процесів та ефективності державної політики. Проаналізовано трансформацію підходів до врядування в умовах переходу від моделі електронного урядування до цифрового уряду, орієнтованого на використання інтегрованих даних, аналітики та цифрових платформ. Виокремлено основні напрями впливу даних на національному рівні, зокрема управління даними як основи цифрового врядування, використання даних для підвищення суспільної та економічної цінності, а також посилення довіри громадянськості. Досліджено сучасний стан цифрової трансформації України та визначено, що високий рівень розвитку цифрових послуг, електронної участі та відкритих даних створює базові передумови для формування економіки, керованої даними. Водночас встановлено, що ключовими обмеженнями залишаються фрагментованість інформаційних систем, недостатній рівень взаємодії державних ресурсів, а також ризики кібербезпеки та захисту персональних даних. Обґрунтовано, що особливого значення управління на основі даних набуває в умовах воєнного та повоєнного відновлення, коли зростає потреба у постійному моніторингу, оперативному коригуванні політики та ефективному розподілі обмежених ресурсів. Зроблено висновок, що ефективно впровадження управління на основі даних потребує формування комплексної системи управління даними, яка поєднуватиме технологічні, інституційні, нормативні та етичні механізми використання інформаційних ресурсів.

Ключові слова: цифрова трансформація, економіка, керована даними, управління на основі даних, цифрове врядування, відкриті дані, цифрова економіка, електронне урядування.

Лит. 11. Рис. 1.

DOI: 10.32752/1993-6788-2026-1-299-350-360

* ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-2089-0867>

Olha Ivanuk

THE ROLE OF DATA IN THE TRANSFORMATION OF THE ECONOMY AND GOVERNANCE SYSTEMS

The article examines the role of data in the transformation of the economy under the conditions of digital technology development. It is substantiated that the rapid growth of data volumes and the development of information and communication technologies create the preconditions for the transition to a data-driven economy, within which data become a strategic resource for economic development, a source of innovation, and the basis for managerial decision-making. It is determined that the use of data contributes to the reduction of transaction costs, the development of digital markets, increased productivity of economic processes, and improved efficiency of public policy. The transformation of governance approaches in the context of the transition from the model of e-government to digital government focused on the use of integrated data, analytics, and digital

* Polissia National University, Ukraine.

platforms is analyzed. The main directions of data influence at the national level are identified, including data governance as the basis of digital governance, the use of data to increase social and economic value, and strengthening public trust. The current state of Ukraine's digital transformation is studied, and it is determined that the high level of development of digital services, electronic participation, and open data creates the basic preconditions for the formation of a data-driven economy. At the same time, it is established that the key limitations remain the fragmentation of information systems, the insufficient level of interaction between state information resources, as well as cybersecurity and personal data protection risks. It is substantiated that data-driven governance acquires particular importance in the conditions of wartime and post-war recovery, when the need for continuous monitoring, onepamuse policy adjustment, and effective allocation of limited resources increases. It is concluded that the effective implementation of data-driven governance requires the formation of a comprehensive data governance system combining technological, institutional, regulatory, and ethical mechanisms for the use of information resources.

Keywords: digital transformation, data-driven economy, data-driven governance, digital governance, open data, digital economy, digital platforms, e-government.

Peer-reviewed, approved and placed: 18.05.2026

Постановка проблеми. Цифрова трансформація створює новий тип економіки, що функціонує на основі даних, які генеруються значною кількістю цифрових повсякденних людей і машин [1]. Збільшення кількості пристроїв та їх користувачів дає можливість отримувати дані щодо більшості аспектів діяльності: економічної, соціальної та ін. Зростаюче генерування та використання даних зумовлює їх використання як ресурсу для розвитку нових галузей, процесів і продуктів. Хоча економічна та соціальна діяльність, як і публічне управління уже давно використовують дані, масштаби й вплив інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ), що забезпечують економічне використання даних, зростають надзвичайно швидкими темпами. Ріст кількості даних і цифрових технологій трансформує економіку та суспільство. Це сигналізує про перехід до економіки, керованої даними («data-driven economy»), у якій дані підвищують економічну конкурентоспроможність і стимулюють інновації, а також сприяють справедливому та сталому розвитку.

Цифрова трансформація економіки та суспільства супроводжується стрімким зростанням обсягів даних, що генеруються цифровими пристроями, інформаційними системами, платформами та користувачами. Збільшення кількості цифрових сервісів і засобів комунікації створює можливості для отримання та використання даних практично в усіх сферах діяльності — економічній, соціальній, управлінській та виробничій. За таких умов дані поступово перетворюються на один із ключових ресурсів цифрової економіки, що визначає конкурентоспроможність держав, розвиток інновацій, продуктивність економічних процесів та ефективність управлінських рішень.

Розвиток інформаційно-комунікаційних технологій та постійне зростання обсягів даних формують передумови переходу до економіки, керованої даними (data-driven economy), у межах якої дані стають самостійним економічним активом і основою створення нової суспільної та економічної цінності. У сучасній цифровій економіці дані забезпечують зниження транзакційних витрат, пришвидшення обміну інформацією, розвиток

цифрових ринків і платформ, а також стимулюють появу нових технологій, продуктів і послуг.

Водночас масштабність, швидкість генерування та різноманітність даних значно випереджають здатність існуючих інституційних механізмів, управлінських практик та цифрової інфраструктури забезпечувати їх ефективне використання. Це породжує проблеми, пов'язані з інтеграцією інформаційних ресурсів, якістю та доступністю даних, їх захистом і використанням у процесах прийняття рішень. Недостатній рівень взаємодії державних інформаційних систем, фрагментованість даних та обмеженість аналітичних спроможностей знижують ефективність використання потенціалу управління на основі даних. У зв'язку з цим актуалізується необхідність формування комплексних підходів до управління даними, які б забезпечували їх ефективне використання для розвитку економіки, підвищення результативності цифрового врядування та досягнення сталого розвитку.

Аналіз останніх досліджень і публікації. Питання цифровізації активно досліджуються в працях вітчизняних і зарубіжних науковців у контексті розвитку електронного урядування, відкритих даних, цифрових платформ та впливу на розвиток економіки. Сучасні підходи до цифрового врядування все більше ґрунтуються на використанні даних як ключового ресурсу прийняття рішень. Ключову роль у формуванні сучасної парадигми цифрової держави відіграють міжнародні організації, зокрема Організація економічного співробітництва та розвитку, Світовий банк, Організація об'єднаних націй, які розвивають концепцію цифрового управління та пропонують стандартизовані підходи до оцінювання цифрової трансформації. Зокрема, ОЕСР акцентує на необхідності використання інтегрованих даних, аналітики та цифрових платформ для підвищення ефективності державної політики. Це відображається у міжнародних індикаторах, які оцінюють рівень зрілості цифрового врядування, відкритості даних та їх використання для прийняття рішень. Попри значний теоретичний і практичний доробок та високі показники України в світових рейтингах цифровізації недостатньо дослідженими залишаються питання використання підходів на основі даних для управління. Особливо це стосується обґрунтування необхідності інтеграції даних, аналітичних інструментів та систем моніторингу в єдині цифрові екосистеми.

Метою дослідження є обґрунтування ролі даних як ключового ресурсу цифрової економіки та визначення особливостей формування економіки, керованої даними, у контексті трансформації економічних процесів і системи публічного управління під впливом цифрових технологій.

Основні результати дослідження. У 2011 році Організація економічного співробітництва та розвитку розпочала дослідження економіки, керованої даними, використовуючи саме цю термінологію; це може слугувати зручною точкою відліку переходу до епохи data-driven economy, в якій дані стають ключовим економічним ресурсом та формою цифрового капіталу [2]. Їх використання забезпечує зниження транзакційних витрат, пришвидшує взаємодію між державою, бізнесом і громадянами, підвищує продуктивність

економічних процесів та створює умови для розвитку цифрових ринків. Саме здатність збирати, інтегрувати та аналізувати великі масиви даних стає одним із ключових факторів конкурентоспроможності економіки.

Трансформація економіки під впливом даних змінює і підходи до урядування. За таких умов дані стають основою не лише для цифровізації окремих процесів, а й для формування нової моделі управління, орієнтованої на постійний аналіз інформації, оцінювання результативності політики та оперативне реагування на зміни. Це зумовлює необхідність переходу від моделі електронного урядування до моделі цифрового уряду, у межах якої цифрові технології використовуються не лише для оцифрування послуг, а і для комплексного перепроектування управлінських процесів та створення суспільної цінності. Так, можна виділити три області впливу даних на національному рівні:

1. управління даними як основи публічного сектору
2. використання даних для підвищення суспільної цінності
3. використання даних для посилення довіри громадськості [3].

1. Управління даними як основи публічного сектору передбачає формування інституційної, нормативно-правової та технологічної архітектури, що забезпечує системне створення, зберігання, обмін і повторне використання даних у публічному секторі. Йдеться про впровадження єдиних стандартів даних, інтероперабельності державних реєстрів, політик якості даних, механізмів їх каталогізації та управління життєвим циклом. Такий підхід трансформує дані з побічного продукту адміністративних процесів у стратегічний ресурс держави. Ефективне управління даними забезпечує узгодженість політик, зменшує дублювання інформації між органами влади, підвищує точність управлінських рішень та створює передумови для інтегрованого цифрового урядування. На макрорівні це означає формування єдиної державної екосистеми даних, у межах якої інформація використовується як інфраструктура для стратегічного планування, бюджетування, моніторингу результатів та оцінювання державної політики.

2. Використання даних для підвищення суспільної цінності передбачає застосування даних та їх аналітики у процесах розроблення, реалізації та оцінювання державної політики з метою досягнення вимірюваних соціально-економічних результатів. Дані дозволяють переходити від реактивного (реагування на вже виниклі проблеми чи кризові ситуації) до проактивного управління (передбачення подій, випереджальна дія), коли рішення базуються на доказах, прогнозах та аналізі впливу [4]. На національному рівні це проявляється у формуванні data-driven політик у сферах економіки, соціального захисту, відновлення інфраструктури, екологічного управління та регіонального розвитку. Використання інтегрованих даних дає можливість точніше визначати потреби населення, оптимізувати розподіл ресурсів, підвищувати ефективність державних програм та оцінювати їх результати за допомогою показників ефективності. У результаті дані стають інструментом підвищення продуктивності публічного сектору, покращення якості публічних послуг та забезпечення довгострокового соціально-економічного розвитку.

3. Використання даних для посилення довіри громадськості.

Дані відіграють ключову роль у формуванні довіри між державою та суспільством через забезпечення прозорості, підзвітності та відкритості публічного управління. Публікація відкритих даних, доступ до інформації про державні витрати, створення інструментів електронної демократії створюють можливості для громадського контролю та участі громадян у прийнятті рішень. На національному рівні це включає розвиток порталів відкритих даних, інструментів моніторингу державних інвестицій, аналітичних панелей результативності політик та механізмів зворотного зв'язку з громадськістю. Використання даних у комунікації держави дозволяє демонструвати обґрунтованість рішень, підвищувати легітимність політики та зменшувати інформаційну асиметрію між державою та громадянами. Таким чином, дані стають інструментом зміцнення демократичного врядування, підвищення довіри до державних інституцій та посилення участі громадськості у формуванні державної політики.

Реалізація можливостей впливу даних потребує зміни парадигми у використанні цифрових технологій і даних у діяльності урядів — переходу від моделі «електронного урядування» до моделі цифрового врядування [3]. Необхідність такої трансформації обґрунтовується і досягненням Цілей сталого розвитку [5]. Підхід електронного урядування розглядає технології переважно як інструмент оцифрування вже існуючих аналогових процесів з метою підвищення адміністративної ефективності, тобто ставить у центр впровадження технологічних рішень, наприклад для надання адміністративних послуг чи для взаємодії влади, громадян, бізнесу. Натомість концепція цифрового врядування трактує технології як допоміжний елемент, підпорядкований задоволенню потреб користувачів і бізнесу через глибоку реорганізацію та перепроєктування послуг, процедур і регуляторних процесів для створення суспільних цінностей, де відкриті дані є фундаментальним елементом [6]. Суспільні цінності стосуються різноманітних переваг — не тільки товарів і послуг, а і свободи вибору, справедливості та ефективності, прозорості та участі у прийнятті рішень [7]. Така трансформація має безпосередній економічний вимір: вона знижує транзакційні витрати, пришвидшує взаємодію держави з бізнесом, забезпечуючи безпеку і стійкість ланцюгів постачання, підвищує продуктивність публічного сектору та створює умови для розвитку інновацій. Цифровізація в цьому розумінні супроводжується формуванням нової цифрової управлінської культури, яка змінює організаційну поведінку, моделі прийняття рішень і орієнтацію держави на створення суспільної та економічної цінності.

Україна є активним учасником регіональної та глобальної взаємодії з ОЕСР, зокрема в межах програм для країн Євразії та Південно-Східної Європи, і об'єктом її моніторингу, в тому числі і щодо оцінок цифровізації. Україна не включена до офіційного розрахунку Індексу цифрового уряду ОЕСР, що унеможливує пряме кількісне порівняння з країнами-членами організації. Водночас результати аналітичних оцінок ОЕСР, Європейської комісії, ООН та інших міжнародних організацій свідчать про суттєвий прогрес України у сфері цифрових державних послуг та відкритих даних, поряд із збереженням структурних обмежень у сфері інтеграції даних.

Згідно з даними Організації Об'єднаних Націй за 2024 рік, Україна демонструє значний прогрес у розвитку електронного урядування, посівши 30-те місце у світі за Індексом розвитку електронного уряду та 1-ше місце за Індексом електронної участі. Індекс розвитку електронного уряду складається з трьох компонентів [8]:

1. Індекс онлайн-послуг - оцінює інституційну базу, надання послуг, контент та технології. У 2024 році Україна продемонструвала значний успіх у цьому показнику, ставши лідером у субрегіоні Східної Європи.

2. Індекс телекомунікаційної інфраструктури - включає кількість користувачів інтернету (79,22% населення), абоненти мобільного широкосмугового доступу (80,1%) та абоненти мобільного стільникового зв'язку (120%, що свідчить про наявність більше ніж одного активного підключення на деяких користувачів).

3. Індекс людського капіталу, що базується на п'яти ключових метриках: грамотність дорослого населення (100%, що є одним із найвищих показників у світі), коефіцієнт охоплення освітою - 85.22%, очікувана тривалість навчання - 13.33 роки, середня тривалість навчання 11,1 років, грамотність у сфері електронного урядування 0,94. Варто зауважити, що хоча Україна демонструє високі результати, загальне значення індексу у 2024 році дещо знижується, що може бути результатом повномасштабного вторгнення, високого рівня еміграції та іншими наслідками воєнних дій.

За Індексом електронної участі Україна стала світовим лідером, піднявшись з 57-го місця у 2022 році [9]. Цей індекс оцінює використання онлайн-сервісів для залучення громадян до процесу прийняття рішень. Цей результат забезпечив прогрес у п'яти ключових сферах (суб-компонентах):

1. Електронна участь (показник – 1,00). Це фактор, у якому Україна досягла абсолютного максимуму та посіла 1-ше місце у світі. Він відображає успіх у залученні громадян до державних процесів через онлайн-платформи, обговорення та інструменти електронної демократії.

2. Наповнення контентом (1,00). Україна отримала максимальний бал за якість, актуальність та доступність публічної інформації на державних порталах.

3. Надання послуг (0.9759). Цей показник свідчить про високий рівень цифровізації державних сервісів, їхню зручність та можливість отримати більшість послуг повністю онлайн.

4. Інституційна база (0,96). Фактор оцінює наявність чіткої державної стратегії цифровізації, відповідне законодавство та діяльність органів, відповідальних за розвиток електронного урядування.

5. Технології (0,75) – найнижчий показник, що відображає технічну архітектуру та відповідність сучасним стандартам безпеки та сумісності державних систем.

Високі показники демонструє Україна і в таких оцінках як Барометр відкритих даних - глобальний рейтинг, який вимірює, як уряди публікують та використовують відкриті дані для забезпечення підзвітності, інновацій та соціального впливу [10]. Показник оцінює три ключові аспекти: готовність (наявність умов для розвитку сфери), впровадження (реальний стан публікації

наборів даних), супутній вплив (на економіку, політику та соціальну сферу). За Індексом зрілості відкритих даних, що оцінює політику відкритих даних, портали даних, якість даних та їх вплив, Україна входить в п'ятірку кращих і знаходиться в групі країн, що швидко розвиваються [11].

Саме поєднання розвитку електронної демократії, масштабної цифровізації послуг та розвиток відкритих даних стали вирішальними факторами, що дозволяють країні так швидко рухатися в сфері цифровізації. Так, високі показники є фундаментом для впровадження управління на основі даних у державному секторі, а аналіз компонентів індексів (наявність необхідної інституційної бази, наповнення, грамотність населення в сфері електронного урядування, надання електронних послуг) свідчить про готовність інфраструктури та інституцій до такої моделі управління та переходу до економіки керованої даними:

- Інституційна база (показник 0,96) - суб-компонент Індексу онлайн-послуг свідчить про наявність чіткої державної стратегії та законодавчої бази. Це критично для управління на основі даних, оскільки він потребує нормативного регулювання того, як дані збираються, зберігаються та використовуються для прийняття рішень.

- Наповнення контентом (1,00). Максимальний бал означає, що державні портали забезпечують повний доступ до інформації. Велика кількість структурованих та доступних даних є базою для аналітики, яка дозволяє приймати рішення на основі реальних і актуальних даних, забезпечує можливість використовувати ці дані для свого розвитку чи побудови нових сервісів.

- Електронна участь (1,00). Україна посідає 1-ше місце у світі за залученням громадян через цифрові канали. Це створює величезний масив даних про потреби, відгуки та настрої населення, що дозволяє уряду коригувати свою політику на основі реальних запитів громадян.

- Грамотність у сфері електронного урядування (0,94). Цей показник у складі Індексу людського капіталу свідчить про те, що і службовці, і громадяни мають високий рівень навичок роботи з цифровими інструментами, що дозволяє впроваджувати підходи на основі даних.

- Надання послуг (0,9759). Високий рівень цифровізації послуг означає, що більшість взаємодій громадян і бізнесу з державою відбувається в цифровому полі. Кожна така взаємодія генерує цифрові дані, аналіз яких допомагає оптимізувати державні та економічні процеси та робити їх ефективнішими.

Наявність базових компонентів дозволяє говорити про можливість впровадження управління на основі даних, що відрізняються від традиційної моделі наступним (Рис. 1):

1. Основа рішень. У традиційній моделі основою рішень переважно є експертні судження, управлінський досвід, політичні домовленості та загальні оцінки ситуації. Це не означає повну відсутність даних, але вони часто мають допоміжний характер і не визначають логіку рішення. У моделі на основі даних рішення спираються на системно зібрані дані, їх аналіз, порівняння сценаріїв і вимірювані показники.

2. Дані. У традиційній моделі дані є фрагментованими, адже зберігаються в різних органах, реєстрах, документах і форматах, часто не пов'язаних між собою. До того ж, рівень інтегрованості даних та ресурсів не демонструє такого високо рівня зростання, як інші показники цифровізації. Частина інформації може бути закритою, дубльованою, несвоєчасною або несумісною для аналізу. У моделі на основі даних, дані інтегровані й цифрові, оскільки збираються через інформаційні системи, реєстри, платформи, електронні сервіси, які можуть взаємодіяти між собою, створюючи єдине аналітичне середовище.

3. Прийняття рішень. У традиційній моделі прийняття рішень має періодичний характер, оскільки воно часто прив'язане до звітних періодів, бюджетного циклу, перевірок, нарад або політичних рішень. Тобто реакція на зміни відбувається не постійно. У моделі на основі даних процес прийняття рішень є більш безперервним, тому що дані постійно оновлюються, а система отримує можливість регулярно переглядати стан реалізації політики і вчасно реагувати на зміни.

4. Моніторинг. У традиційній моделі моніторинг обмежений, бо зазвичай він здійснюється у формі періодичної звітності, перевірок або постфактум-аналізу. Це означає, що проблеми виявляються із запізненням, коли частина наслідків уже настала. У data-driven моделі моніторинг може відбуватися в реальному часі або близькому до нього режимі, оскільки дані надходять через цифрові системи постійно. Це дозволяє бачити динаміку процесу, а не лише кінцевий результат.

5. Коригування. У традиційній моделі коригування є запізним, оскільки для зміни рішення спочатку потрібно виявити проблему, зібрати інформацію, підготувати погодження і лише потім переглянути підхід. У data-driven моделі коригування є оперативним, тому що наявність актуальних даних і аналітики дозволяє швидше виявляти відхилення, оцінювати ризики та вносити зміни ще на етапі реалізації.

6. Прозорість. У традиційній моделі прозорість може бути невисокою, бо значна частина інформації залишається розпорошеною, подається у складній для аналізу формі або взагалі доступна лише обмеженому колу учасників. Крім того, важко простежити весь ланцюг від рішення до результату. У data-driven моделі прозорість вища, тому що цифрові системи дають змогу фіксувати дії, зберігати історію рішень, публікувати дані у структурованому вигляді та забезпечувати доступ до них різним стейкхолдерам. Це підвищує підзвітність і можливість зовнішнього контролю.

7. Ефективність. У традиційній моделі ефективність важко оцінити, оскільки бракує повних даних, є слабкий зв'язок між витраченими ресурсами та отриманим результатом, а також відсутні чіткі індикатори оцінки. У підсумку нерідко можна оцінити лише факт виконання заходу, але не його реальний вплив. У data-driven моделі ефективність може вимірюватися встановленими на початку процесу цілями та відповідними індикаторами, критеріями. Це дає можливість порівняти заплановані та фактичні результати, а також оцінити, чи справді політика досягла поставленої мети.

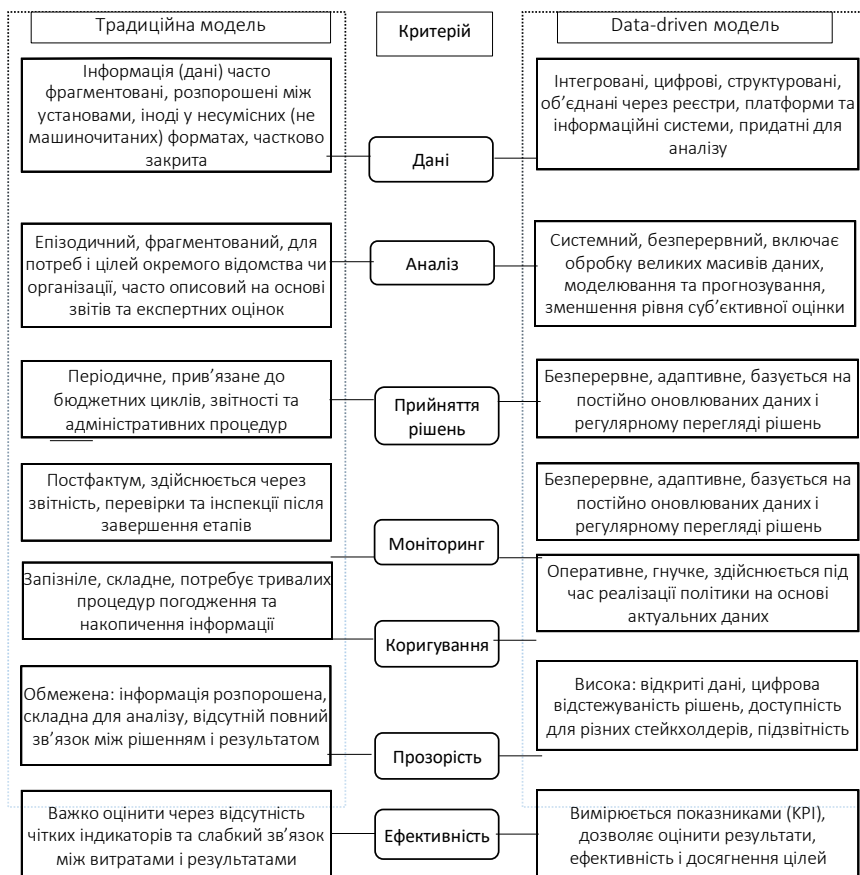

Рис. 1. Порівняння традиційної моделі та моделі на основі даних, власні дослідження

Традиційна модель працює через документи, процедури і дискретні рішення, а data-driven модель — через інтегровані дані, постійний моніторинг і керування результатом. При цьому головним обмеженням виступає недостатній рівень сумісності державних систем та використання цих можливостей.

Україна, незважаючи на обмеженість ресурсів і постійний вплив воєнних загроз, здійснює системну цифрову трансформацію управління, розгортаючи сучасні технологічні платформи та відкриті цифрові сервіси. Однією з причин такої політики є те, що у воєнній та повоєнній економіці ресурси обмежені, ризики високі, відповідно зростають потреби моніторингу як потенціалу, так і вузьких місць його використання у режимі реального часу. Data-driven підхід дозволяє швидко перерозподіляти підтримку, зменшувати втрати і пришвидшувати ефект від кожної дії та інвестиції, що є суттєвою причиною для впровадження такого підходу. Водночас перехід до моделі, керованих

даними, супроводжується низкою ризиків і викликів. Концентрація значних обсягів даних у цифрових системах посилює ризики монополізації інформації та надмірного контролю над інформаційними потоками. Зростання залежності від цифрової інфраструктури актуалізує проблеми кібербезпеки, захисту персональних даних і стійкості інформаційних систем до кібератак, що є особливо критичним в умовах воєнних загроз. Водночас нерівномірний доступ до цифрових технологій і цифрових навичок може поглиблювати цифрову нерівність між соціальними групами та регіонами, що впливатиме і на економічний і соціальний розвиток. Окрему загрозу становить надмірне накопичення та використання для посилення державного контролю та звуження приватності громадян. Ефективність data-driven підходу також безпосередньо залежить від якості, актуальності та інтегрованості даних, тоді як фрагментованість реєстрів і низький рівень їх взаємодії обмежують можливості їх комплексного використання. Крім того, використання великих масивів даних породжує етичні ризики, пов'язані з прозорістю алгоритмів, дотриманням принципів недискримінації, конфіденційності та забезпеченням суспільної довіри до цифрових систем.

Висновки. Цифрова трансформація формує передумови переходу до економіки і управління на основі даних, у межах якої дані стають стратегічним ресурсом розвитку, джерелом інновацій та основою прийняття управлінських рішень. Data-driven підхід забезпечує перехід від фрагментованої та процедурно орієнтованої моделі управління до інтегрованої системи, заснованої на постійному зборі, аналізі та використанні даних для підвищення ефективності, прозорості та результативності державної політики й економічних процесів.

Україна демонструє високий рівень розвитку цифрових державних послуг, електронної участі та відкритих даних, що створює базові передумови для впровадження управління на основі даних і розвитку data-driven economy. Водночас ключовими обмеженнями залишаються фрагментованість інформаційних систем, недостатній рівень інтеграції даних, проблеми взаємодії ресурсів, а також ризики кібербезпеки, концентрації даних та захисту приватності.

Ефективне впровадження data-driven підходу потребує не лише розвитку цифрової інфраструктури, а й формування комплексної системи управління даними, яка поєднує технологічні, інституційні, нормативні та етичні механізми використання даних. Особливого значення це набуває в умовах воєнного та повоєнного відновлення, коли підвищується потреба у швидкому моніторингу, ефективному розподілі ресурсів та оперативному коригуванні державної політики на основі актуальних даних. Перспективи подальших досліджень пов'язані з розробленням моделей інтеграції державних даних, оцінюванням зрілості цифрової держави та формуванням механізмів забезпечення балансу між ефективністю цифрового управління, захистом даних і суспільною довірою.

1. Ciuriak, D. (2018) The Economics of Data: Implications for the Data-Driven Economy. Data Governance in the Digital Age. Centre for International Governance Innovation, 9 p. https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=3118022&utm_source=chatgpt.com.

2. Exploring Data Driven Innovation as a New Source of Growth. OECD Digital Economy Papers. 18 June 2013. https://www.oecd.org/en/publications/exploring-data-driven-innovation-as-a-new-source-of-growth_5k47zw3fcp43-en.html.
3. The Path to Becoming a Data Driven Public Sector. OECD Digital Government Studies 28 November 2019. https://www.oecd.org/en/publications/the-path-to-becoming-a-data-driven-public-sector_059814a7-en.html
4. Дикань В. Л., Обруч Г. В., Кузнецов В. Є. Розроблення інструментарію проактивно-інноваційного управління промисловими підприємствами в умовах цифровізації. Вісник економіки транспорту і промисловості. 2022. № 80. <http://lib.kart.edu.ua/bitstream/123456789/16562/1/Dykan.pdf>
5. E-government survey 2022. The Future of Digital Government. United Nations. Department of Economic and Social Affairs. New York. <https://publicadministration.un.org/egovkb/en-us/Reports/UN-E-Government-Survey-2022>.
6. Корват О. В. Розвиток електронного урядування до цифрової екосистеми. Право та інновації, № 2 (42), 2023. <https://openarchive.nure.ua/entities/publication/8bc83ec9-c6e2-4b4e-8db7-12c633dded4b>
7. Recommendation of the Council on Digital Government Strategies. Adopted by the OECD Council. 2014. <https://www.oecd.org/gov/digital-government/Recommendation-digital-government-strategies.pdf>.
8. E-government Development Index. Ukraine. UN E-Government Knowledgebase. <https://publicadministration.un.org/egovkb/en-us/Data/Country-Information/id/180-Ukraine>.
9. E-Participation Index. UN E-Government Knowledgebase. <https://publicadministration.un.org/egovkb/en-us/Data/Country-Information/id/180-Ukraine>
10. Open Data Barometer. World wide web foundation. https://opendatabarometer.org/country-detail/?_year=2017&indicator=ODB&detail=UKR
11. Open Data Maturity. European data. European Union. https://data.europa.eu/en/open-data-maturity/previous-editions?utm_source=chatgpt.com#country-profiles/country_UA

-
1. Ciuriak, D. (2018) The Economics of Data: Implications for the Data-Driven Economy. Data Governance in the Digital Age. Centre for International Governance Innovation, 9 p. https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=3118022&utm_source=chatgpt.com.
 2. Exploring Data Driven Innovation as a New Source of Growth. OECD Digital Economy Papers. 18 June 2013. https://www.oecd.org/en/publications/exploring-data-driven-innovation-as-a-new-source-of-growth_5k47zw3fcp43-en.html.
 3. The Path to Becoming a Data Driven Public Sector. OECD Digital Government Studies 28 November 2019. https://www.oecd.org/en/publications/the-path-to-becoming-a-data-driven-public-sector_059814a7-en.html
 4. Dykan V. L., Obruch H. V., Kuznetsov V. Ye. Rozroblennia instrumentarii proaktyvno-innovatsiinoho upravlinnia promyslovymy pidpriemstvamy v umovakh tsyfrovizatsii. Visnyk ekonomiky transportu i promyslovosti. 2022. № 80. <http://lib.kart.edu.ua/bitstream/123456789/16562/1/Dykan.pdf>
 5. E-government survey 2022. The Future of Digital Government. United Nations. Department of Economic and Social Affairs. New York. <https://publicadministration.un.org/egovkb/en-us/Reports/UN-E-Government-Survey-2022>.
 6. Korvat O. V. Rozvytok elektronnoho uriaduvannia do tsyfrovoy ekosystemy. Pravo ta innovatsii, № 2 (42), 2023. <https://openarchive.nure.ua/entities/publication/8bc83ec9-c6e2-4b4e-8db7-12c633dded4b>
 7. Recommendation of the Council on Digital Government Strategies. Adopted by the OECD Council. 2014. <https://www.oecd.org/gov/digital-government/Recommendation-digital-government-strategies.pdf>.
 8. E-government Development Index. Ukraine. UN E-Government Knowledgebase. <https://publicadministration.un.org/egovkb/en-us/Data/Country-Information/id/180-Ukraine>.
 9. E-Participation Index. UN E-Government Knowledgebase. <https://publicadministration.un.org/egovkb/en-us/Data/Country-Information/id/180-Ukraine>
 10. Open Data Barometer. World wide web foundation. https://opendatabarometer.org/country-detail/?_year=2017&indicator=ODB&detail=UKR
 11. Open Data Maturity. European data. European Union. https://data.europa.eu/en/open-data-maturity/previous-editions?utm_source=chatgpt.com#country-profiles/country_UA.